

njeni otpaci što manje smetaju zdravlju stanovnika, dakle nizvodno, u smjeru glavnih vjetrova i slično. Ali opet udaljenost industrijskih četvrti od stambenih ne smije biti prevelika, inače sam dolazak na posao čini velik fizički napor, pogotovo ako nema prikladnih prometnih sredstava.

Za svako naselje, pogotovo veće, važne su zelene površine, trgovi, dječja igrališta. To su njegova pluća. Nije samo higijenski važan što veći slobodan, neizgrađeni prostor, nego isto tako i nasadi, šume, parkovi, koji mnogo pridonose mehaničkoj i kemijskoj čistoci zraka, koji se kod modernog saobraćaja i industrije neobično jako zagaduje i time ugrožava zdravlje stanovnika. Dječja igrališta u parkovima i šumama omogućuju i djeci, koja stanuju u kasarnskim zgradama, da slobodno vrijeđe provedu na čistom i svježem zraku.

Osnovni higijenski uvjet kao za svaki stan, školu i radni objekt, tako i za svako naselje je osigurana higijenska vodoopskrba i dispozicija otpadnih tvari, uklanjanje ljudskih i životinjskih izmetina, kuhinjskog, kućnog, dvorišnog i uličnog smeća, pa industrijskih otpadnih tvari.

S higijenskog gledišta u vodoopskrbi zadovoljava samo uredan vodovod. Kod

nas je samo 1/5 pučanstva opskrbljena vodovodnom vodom. Bunari i cisterne, ake su higijenski uređeni, daju dobru vodu, ali u praksi ovakvi su objekti u velikom postotku neuredni, naročito bunari, pa to uzrokuje i velik broj crijevnih zaraza i epidemija. Sve otvorene vode, rijeke, potoci, jezera, a pogotovo lokve, imaju se smatrati s higijenskog gledišta kao neprikladne i vrlo opasne.

Uklanjanje otpadnih tvari je daljnji jedan od osnovnih problema komunalne higijene. Naročito je to važan i težak problem u naseljima bez vodovoda i kanalizacije. Posebno mjesto zauzima seoski zahodi i dubrište, koji su često rasadište crijevnih zaraza.

U područje komunalne higijene pripada i opskrba pučanstva živežnim namirnicama, nad čijom dopremom, magaziniranjem, raspodjelom i prodajom mora da vodi brigu sanitarna inspekcija. Danas se tim pitanjima u čitavom kulturnom svijetu obraća najveća pažnja, jer je uredna i higijenska prehrana pučanstva veoma važan faktor, da se očuva i unaprijedi zdravstveno stanje pučanstva.

Prim. dr. Eugen Nežić

V I J E S T I

Dogovor o otkupnim cijenama — Na inicijativu ove Sekcije za mljekarstvo, održan je početkom listopada zajednički sastanak zadružnih mljekarskih organizacija i poduzeća u vezi s otkupnim cijenama mlijeku. To je bio jedan od redovnih sastanaka koji se održavaju početkom ljetne i zimske sezone u svrhu donošenja što pravilnijih zaključaka u pitanju cijene otkupnog mlijeka.

Na tom sastanku je zaključeno da se pride redovnom povećanju otkupne cijene mlijeka u visini od 2–3 dinara po litri. Ujedno je dogovoren da se održe uži sastanci mljekarskih organizacija i to u Vel. Zdencima i Slav. Brodu, kako bi se dogovorilo o zajedničkom nastupu i ostalim momentima.

S obzirom na povećane otkupne cijene bilo je govora i o povećanim prodajnim cijenama mlječnih proizvoda, te je zaključeno da se poradi na tome, da trgovacka poduzeća, snize svoju zaradu na tim proizvodima; a isto tako da se unutarnjom organizacijom u mljekarskim organizacijama snize proizvodni troškovi, ka-

ko se ne bi morale povećati cijene proizvodima. Ukoliko se i unatoč svih mjera ne bi pokrile sve razlike, onda da pojedine organizacije uz dokumentirano obrazloženje, zatraže povećanje prodajnih cijena mlječnih proizvoda.

N. F.

Izrada načrta standarda za mljekarske kante — Predstavnici triju tvornica koje proizvode mljekarske kante i članovi komisije, koju je imenovao plenum mljekarskih poduzeća, učlanjenih u Udruženje konzervne industrije FNRJ pripremali su dne 4 i 5. XI. o. g. u Zagrebu načrt standarda za aluminijske kante za mlijeko.

Revizija nomenklature zanimanja — Upravni odbor Udruženja konzervne industrije FNRJ imenovao je komisiju od 3 člana sa zadatkom da izvrši reviziju nomenklature zanimanja u mljekarskoj struci, a saglasno uputstvu Sekretarijata za rad Saveznog Izvršnog Vijeća.

Na sastanku, održanom u Zagrebu dne 6. XI. o. g. komisija je razmotrila nomen-

klaturu i formirala prijedloge za reviziju, koji su — preko Udruženja konzervne industrije FNRJ — dostavljeni Sekretarijatu za rad Saveznog Izvršnog Vijeća.

Rajonski dogovori o otkupnim cijenama mlijeka — Nakon sastanka predstavnika mlijekarskih poduzeća i zadružnih organizacija u Trgovinskoj komori NRH 22. X. o. g. održani su rajonski dogovori mlijekarskih poduzeća o cijenama i to 27. X. o. g. u Vel. Zdencima, a 28. X. u Slav. Brodu.

Za zatvorene rajone dogovoren je povišenje otkupnih cijena individualnom proizvođaču za 2 Din po litri, dok za neke periferne rajone nije mogla biti postignuta potpuna saglasnost o otkupnim cijenama.

Naglašena je potreba održavanja discipline u poštivanju otkupnih rajona, kao i potreba revizije prodajnih cijena mliječnih proizvoda, koje će se morati izmijeniti u skladu s otkupnim cijenama mlijeka.

M.

Dogovor o izgradnji mlijekare u Dubrovniku — Predstavnik ove Sekcije posjetio je na njen poziv poslovnicu Poslovnog zadružnog saveza u Dubrovniku, pa je na zajedničkom sastanku s predstvincima poslovnice, zadružnog sektora i Nar. odbora općine Dubrovnik, razradio neke probleme mlijekarstva u Dubrovniku. Podaci koji su tom prilikom obrađivani, pokazuju da se uz nešto prošireno otkupno područje, kao i nekih drugih organizacionih mjera, može u neposrednoj okolini Dubrovnika očekivati dnevni otkup od cca 7–10.000 lit. mlijeka na dan. Paralelno s podacima o proizvodnji iznijeti su i neki podaci o mogućnosti potroška mlijeka i mliječnih proizvoda. Na osnovu toga, a obzirom na značaj Dubrovnika kao turističkog centra, konstantirano je da bi se približno proračunata količina mliječnih proizvoda mogla gotovo u cijelosti konzumirati u samom Dubrovniku i neposrednoj okolini. Kod toga nisu uzete u obzir mogućnosti plasmana tih proizvoda duž jednog dijela Jadranske obale sve do Crnogorskog Primorja, a koje sigurno nisu malene.

Nakon što su razmotreni prikupljeni podaci i potreba investicionih sredstava u visini od cca 140 milijuna dinara, održan je zajednički sastanak kojem su prisustvo-

vali predsjednik i podpredsjednik kotara i općine, kao i predsjednik Zadružnog saveza. Prisutni na tom sastanku, poznavajući od prije, a donekle i sadašnju mliječarsku problematiku, donijeli su zaključak da se odmah pride izradi kompletnog elaborata o izgradnji moderne mlijekare kapaciteta 15–25.000 litara dnevne prerade. Paralelno s tim, a da se ubrza ta akcija, odobrena su sredstva da se momentano osposobe postojeći i izgrade novi sabirni centri. Na osnovu takovih zaključaka očekuje se, da će se taj problem, za nekoliko narednih godina, potpuno riješiti.

N. F.

Osnutak Sekcije za mlekarstvo Srbije

Dana 28. X. o. g. održana je u Beogradu i to u Gradskom mlekarstvu osnivačka skupština Sekcije za mlekarstvo Srbije, koju je otvorio drug Matica Stevan, dok je referat o zadacima buduće sekcijske podnijeo drug Miše Đorđević. U diskusiji, u kojoj su učestvovali predstavnici fakulteta, Instituta za mlekarstvo, Stručnog udruženja mlijekarskih organizacija i mlijekarskih prerađbenih organizacija, podvučen je značaj formiranja jedne ovakove sekcijske, kao i njeni zadaci.

Na skupštini je izabran odbor Sekcije od 9 članova, koji je nakon konstituiranja, izabrao za predsjednika Sekcije druga Mišu Đorđevića, direktora Gradskog mlekarstva, Beograd.

N. F.

Sastanak odbora za mlekarstvo N. R. Slovenije

Upravni odbor odseka za mlekarstvo N. R. Slovenije imao je svoju IV. redovnu sjednicu, na kojoj se je raspravljalo o rejonalizaciji stočarske proizvodnje u N. R. Sloveniji. Dogovoren je, da sekretar odseka za mlekarstvo uđe u republičku komisiju, koja bi definitivno izradila rejonalizaciju.

Raspravljeno je i o drugim problemima mlijekarstva kao i o republičkom ocjenjivanju mliječnih proizvoda, koje će se održati u prosincu ove godine.

S.